

ที่ กษ 0303/ 38๒2

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

๒๘ พฤษภาคม 2552

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลปงดอน ตำบลแจ้ห่ม ตำบลวิเชตนคร ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม ตำบลห้วยฉัตร ตำบลหนองหล่ม ตำบลปงยางคก อำเภอห้วยฉัตร ตำบลไหล่มหิน ตำบลใหม่พัฒนา ตำบลลำปางหลวง ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา และตำบลปงแสนทอง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายงานฉบับสมบูรณ์ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการก๊วคหมา
2. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างพระราชกฤษฎีกาและแผนที่ท้ายร่างพระราชกฤษฎีกา ในเรื่องนี้จำนวน 120 ชุด

1. เรื่องเดิม

เมื่อปี พ.ศ. 2510 กรมชลประทานได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาทำการศึกษาค้นคว้าจัดทำแผนแม่บทของกลุ่มแม่น้ำวัง และจากผลการศึกษาได้เสนอแนะว่าควรก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำปิดกั้นแม่น้ำวังรวม 2 แห่ง คือ เขื่อนก๊วคหมาในเขตอำเภอแจ้ห่ม และเขื่อนก๊วลมในเขตอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่เกษตรกรรมท้ายเขื่อน ซึ่งขณะนี้กรมชลประทานได้ก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ ปิดกั้นแม่น้ำวังเสร็จไปแล้ว 1 แห่ง คือ เขื่อนก๊วลม ที่ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง แต่เนื่องจากข้อจำกัดทางสภาพภูมิประเทศ รวมทั้งปัญหาเรื่องผลกระทบต่อพื้นที่ทำกินของราษฎร เขื่อนก๊วลมจึงสามารถเก็บกักน้ำได้เพียง 112 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณ 18% ของปริมาณน้ำที่ไหลลงอ่างในเกณฑ์เฉลี่ยทั้งปี ทำให้มีน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำเป็นปริมาณมากในช่วงฤดูฝนของทุกปี

ด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงมีความจำเป็นจะต้องหาแหล่งเก็บกักน้ำแห่งใหม่ เพื่อสนองความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ ในเขตจังหวัดลำปางที่กำลังขยายตัวขึ้น จึงได้พิจารณาดำเนินการก่อสร้างโครงการก๊วคหมา ซึ่งถือเป็นโครงการหลักตามแผนพัฒนากลุ่มแม่น้ำวัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับการเกษตรกรรมทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง การอุปโภคและบริโภค ตลอดจนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย รวมทั้งขยายพื้นที่ส่งน้ำในเขตอำเภอแจ้ห่มและพื้นที่ก๊วลมส่วนขยายทางด้านตะวันตกของแม่น้ำวัง

2. กระบวนการมีส่วนร่วม

โครงการก๊วคหมา เน้นดำเนินงานในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ 7 กลุ่มหลัก ได้แก่

/(1) กลุ่ม ...

(1) กลุ่มราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ ได้แก่ ราษฎรบ้านแจ้ห่ม ตำบลแจ้ห่ม บ้านทุ่งฮ้าง ตำบลทุ่งฮ้าง และบ้านปงดอน บ้านไฮ ตำบลปงดอน อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง และกลุ่มราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการในเขตพื้นที่ชลประทานแจ้ห่ม และพื้นที่ชลประทานกิ่วลม 3

(2) กลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และเขตพื้นที่รับประโยชน์ทั้งผู้นำที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำไม่เป็นทางการ เช่น ผู้อาวุโส และปราชญ์ชาวบ้าน

(3) กลุ่มนักการเมือง เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด

(4) กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด เกษตรจังหวัด พัฒนาการจังหวัด และนายอำเภอ

(5) กลุ่มภาคเอกชน ได้แก่ กลุ่มผู้แทนหอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรม สมาคมท่องเที่ยว และชมรมพ่อค้า

(6) กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเฉพาะองค์กรที่กระตือรือร้นในการฟื้นฟูดูแลทรัพยากรธรรมชาติ

(7) กลุ่มสื่อมวลชนและสาธารณชนทั่วไป

ทั้งนี้ ได้จัดให้มีการประชุม เพื่อชี้แจงข้อมูลโครงการ รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยมีการจัดประชุม 2 รูปแบบ คือ จัดประชุมกลุ่มย่อย และจัดประชุมสัมมนา

- จัดประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 9 ครั้ง กลุ่มเป้าหมายมี 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มแรก เจ้าหน้าที่ภาครัฐ กลุ่มที่สองผู้นำชุมชนและตัวแทนราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

- จัดประชุมสัมมนา จำนวน 2 ครั้ง กลุ่มเป้าหมายคือผู้แทนหน่วยงานราชการในพื้นที่โครงการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบล นักการเมือง ตัวแทนภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน

นอกจากนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบที่เป็นปัจจุบัน และเพื่อให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างกว้างขวางในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ จึงกำหนดให้มีกิจกรรมพิเศษ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับราษฎร โดยวิธีการสำรวจทัศนคติราษฎรผู้ได้รับผลกระทบความคิดเห็นต่อโครงการ แนวทางการจ่ายค่าชดเชย ซึ่งได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 27-29 เมษายน 2543 และ 28-31 สิงหาคม 2543 และการจัดนิทรรศการโครงการกิ่วคอหมา ในงานฤดูหนาวของจังหวัดลำปาง ระหว่างวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ถึงวันที่ 4 มกราคม 2544 ตลอดจนการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2544 (รายละเอียดปรากฏตามรายงานฉบับสมบูรณ์ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการกิ่วคอหมา ภาคผนวก ญ ภาคผนวก ก และภาคผนวก ค ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

จากการประเมินผลการดำเนินงาน พบว่ากลุ่มผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงไม่ได้แสดงการคัดค้านโครงการ แต่ต้องการความมั่นใจในมาตรการลดผลกระทบโดยเฉพาะเรื่องการป้องกันน้ำท่วมหมู่บ้าน

แจ๊คคอน สำหรับกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐและกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แสดงความร่วมมือกับโครงการเป็นอย่างดี เพราะคำนึงถึงประโยชน์ของโครงการด้านการชลประทานและบรรเทาปัญหาน้ำท่วม

3. ข้อเท็จจริง

กรมชลประทาน โดยโครงการก๊วกคหามา มีแผนงานดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำพร้อมอาคารประกอบ และระบบชลประทาน ในท้องที่ตำบลป่งตอน ตำบลแจ้ห่ม ตำบลวิเชตนคร ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม ตำบลห้วยจืด ตำบลหนองหล่ม ตำบลป่งยางคก อำเภอห้วยจืด ตำบลไหล่หิน ตำบลใหม่พัฒนา ตำบลลำปางหลวง ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา และตำบลป่งแสนทอง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อประโยชน์แก่การชลประทานในการเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรกรรม การอุปโภค และบริโภค ตลอดจนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย โดยมีระยะเวลาการก่อสร้าง 6 ปี (พ.ศ.2548-2553) ราคาก่อสร้างโครงการประมาณ 3,670.050 ล้านบาท

โครงการก๊วกคหามาเป็นการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ สามารถเก็บกักน้ำได้ 170 ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ผิวน้ำที่ระดับเก็บกักประมาณ 7,925 ไร่ ประกอบด้วย

3.1 เขื่อนหลัก ลักษณะเป็นเขื่อนดินถมบดอัดแน่นแบ่งส่วนมีความสูง 43.50 เมตร ยาว 500.00 เมตร และทำนบดินปิดช่องเขาต่ำลักษณะเป็นเขื่อนดินถมบดอัดแน่นเนื้อเดียวมีความสูง 15.50 เมตร ยาว 300.00 เมตร

3.2 อาคารประกอบ ประกอบด้วย

- อาคารระบายน้ำล้น ลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กมีสันฝาย แบบติดตั้งประตูโค้งบนสันฝายขนาดบานระบาย 12.00 X 7.00 เมตร จำนวน 3 บาน

- อาคารส่งน้ำและระบายน้ำ ติดตั้งฝั้งขาของเขื่อนหลัก ลักษณะเป็นท่อเหล็กเหนียวหุ้มด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในท่อเหล็กเหนียว 2.50 เมตร ยาว 205.00 เมตร

- อาคารส่งน้ำเข้าระบบส่งน้ำและอาคารระบายน้ำลงลำน้ำเดิม ลักษณะเป็นท่อเหล็กเหนียวหุ้มด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในท่อเหล็กเหนียว 1.50 เมตร และ 1.80 เมตร ตามลำดับ

3.3 ระบบชลประทาน ประกอบด้วย

- ระบบชลประทานแจ้ห่ม ช่วยเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ประมาณ 20,000 ไร่ มีคลองส่งน้ำทั้งสายหลักและสายซอยรวมความยาวประมาณ 66.217 กิโลเมตร

- ระบบชลประทานก๊วกม 3 ช่วยเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ประมาณ 70,200 ไร่ มีคลองส่งน้ำทั้งสายหลักและสายซอยรวมความยาวประมาณ 133.155 กิโลเมตร

การดำเนินการก่อสร้างแบ่งออกเป็น 3 ระยะ กล่าวคือ

ระยะที่ 1 ระยะเตรียมงานเบื้องต้น 2 ปี (พ.ศ. 2547-2548) กล่าวคือ เป็นการเตรียมงานและการเวนคืนที่ดิน การชดเชยทรัพย์สิน การเตรียมแปลงอพยพ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยได้ดำเนินการจัดหาที่ดินเพื่อการก่อสร้างดังนี้

- งานปักหลักเขตตามแนวพื้นที่ห้วงงาน/อาคารประกอบและอ่างเก็บน้ำ ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว 100% ส่วนพื้นที่ระบบชลประทานได้ดำเนินการแล้วเสร็จบางส่วน
- งานรังวัดที่ดินบริเวณพื้นที่ห้วงงาน/อาคารประกอบและอ่างเก็บน้ำ ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว 100% ส่วนบริเวณพื้นที่ระบบชลประทานอยู่ระหว่างดำเนินการ
- งานจัดหาที่ดินในบริเวณพื้นที่ห้วงงาน/อาคารประกอบและอ่างเก็บน้ำ ได้ดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินและเข้าใช้พื้นที่แล้ว 99% ส่วนพื้นที่ระบบชลประทานอยู่ระหว่างดำเนินการ โดยในการก่อสร้างระบบชลประทานก๊วลม 3 และระบบชลประทานแจ้ห่ม มีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดซื้อที่ดินที่ถูกเขตชลประทานรวมจำนวนทั้งหมดประมาณ 3,870 แปลง ขณะนี้ได้ดำเนินการเจรจาปรองดองทำความเข้าใจตกลงซื้อขายไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีเจ้าของที่ดินจำนวนประมาณ 1,161 แปลง (คิดเป็น 30% ของพื้นที่ทั้งหมด) ไม่พอใจในราคาค่าทดแทนที่ทางราชการกำหนดให้ และอีกบางส่วนมีภูมิสำเนาอยู่นอกพื้นที่ซึ่งไม่ให้ความร่วมมือกับทางราชการ

ระยะที่ 2 การก่อสร้างเขื่อนก๊วคหมา มีระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2548-2551)

ระยะที่ 3 การก่อสร้างระบบชลประทาน มีระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2551-2553)

จากผลการดำเนินการจัดหาที่ดินดังกล่าว จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคทำให้การดำเนินการโดยใช้วิธีเจรจาปรองดองทำความเข้าใจไม่บรรลุผล ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าดำเนินการก่อสร้างโครงการก๊วคหมาได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้

3. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอ

เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีสิทธิเข้าไปในที่ดินของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เพื่อทำการสำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะเวนคืนที่แน่นอน ตามแผนงานก่อสร้างที่กำหนดไว้ จึงมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเรื่องการจัดหาที่ดินสำหรับการก่อสร้าง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 ประกอบกับมาตรา 5 วรรคสาม และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 จึงขอเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลปรดอน ตำบลแจ้ห่ม ตำบลวิเชตนคร ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม ตำบลห้วยฉัตร ตำบลหนองหล่ม ตำบลปางยางคก อำเภอห้วยฉัตร ตำบลไหล่หิน ตำบลใหม่พัฒนา ตำบลลำปางหลวง ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา และตำบลปางแสนทอง ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พ.ศ.

อนึ่ง เนื่องจากแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืนเพื่อก่อสร้างระบบชลประทานมีความยาว 133.155 กิโลเมตร หากใช้มาตราส่วนในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประกาศเรื่องในราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2547 กำหนดไว้ คือ มาตราส่วน 1:4,000 และ 1:50,000 จะทำให้แผนที่มีความใหญ่เกินความจำเป็น ไม่เหมาะสมต่อการจัดพิมพ์ประกาศเรื่องในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมาตราส่วนดังกล่าวเหมาะสมแก่การลงรายละเอียดแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืนที่มีลักษณะพื้นที่กว้าง และ

/หากใช้ ...

หากใช้มาตราส่วน 1:250,000 จะทำให้รายละเอียดต่าง ๆ ในแผนที่ที่มีขนาดเล็กไม่ชัดเจน ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีความจำเป็นต้องขออนุมัติใช้มาตราส่วน 1:100,000 ซึ่งเป็นมาตราส่วนที่เหมาะสมแก่การลงรายละเอียดแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืนที่มีลักษณะพื้นที่ยาว

4. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประกาศเรื่องในราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2547

4.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548

4.3 กรมชลประทานได้ทำการเจรจาซื้อขายที่ดิน โดยใช้วิธีเจรจาปรองดองก่อนแล้ว ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2500

4.4 กรมชลประทานได้ทำการกำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2537

4.5 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530

4.6 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530

5. ประเด็นที่ขอให้พิจารณา

5.1 เพื่อให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีอนุมัติการขอใช้มาตราส่วน 1:100,000

5.2 เพื่อให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลป่งดอน ตำบลแจ้ห่ม ตำบลวิเชตนคร ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม ตำบลห้วยฉัตร ตำบลไหล่หิน ตำบลใหม่พัฒนา ตำบลลำปางหลวง ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา และตำบลป่งแสนทอง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พ.ศ.

6. วิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติของคณะรัฐมนตรี

6.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

ไม่มี เพราะการก่อสร้างดังกล่าวก็เพื่อประโยชน์แก่การชลประทานในการเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรกรรม การอุปโภคและบริโภค ตลอดจนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย

6.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรี

ไม่กระทบต่อเสถียรภาพของรัฐบาล เพราะเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดหาที่ดินเพื่อการชลประทาน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530

6.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวม หรือเฉพาะท้องถิ่น

จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาด้านความเป็นอยู่ และรายได้ของประชากรในพื้นที่ โดยภาพรวมจะทำให้เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ดีขึ้น

6.4 ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

จะทำให้การบริหารงบประมาณเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ (ในปีงบประมาณ 2548-2553 ราคาค่าก่อสร้างโครงการประมาณ 3,670.050 ล้านบาท)

6.5 ผลกระทบทางสังคมและการเมือง

จะทำให้ราษฎรมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ประชาชนไม่ว่างงาน เพราะรัฐบาลมีหน่วยงานส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรอย่างพอเพียง อันจะเป็นผลดีต่อการปกครองและเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐบาลอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติตามข้อ 5.1 และพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติตามข้อ 5.2 ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร 0-2241-2626